



DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA *,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ mensis Decembris, anno Domini M. DCC. LXXVII.

M. JOANNE-MATTHÆO DE FRASNE, rei Herbariæ Professore designato, Doctore Medico, Præside.

An Colicis *Figulis venæ sectio ?*

I.



HOMINIS natura morbis est obnoxia communibus; locum habet vitæ genus inter plurima, quæ pariunt singulares. Ut suæ Urbanis, Rusticis, Litteratis, Operariis ægritudines; ità suæ singulis ægrotationes morbique sui sunt. Non temerè crederetur neminem Reipublicæ, absque sanitatis & vitæ discrimine, servire. De omnibus omnium artificum morbis agant, quibus Cl. *Ramazzini* vestigiis insistere & placuerit & licuerit. Nos ex eorum numero Figulum, hujusque morbum unum eligimus.

In tenui labor : at tenuis non gloria, si quem
Numina læva sinunt, auditque vocatus Apollo (*a*).

(*a*) Ut Poëtæ, ità & Medici, pari jure, Apollinem vocant.

* *Auctore Joanne-Baptistâ Dubois, anno* 1751.

Etsi verò Figulos tantùm nostræ inscripsimus quæstioni (*b*) hanc tamen ad multos alios Opifices pertinere palàm fiet. Ferrum non modò, in vulnera cædésque, cæca Mortalium cupiditas è terræ visceribus eruit. In iis etiam audacter quærit *Iliada* venenorum, quibus cruciantur & necantur qui vitam humanâ conditione brevem, in fodinis breviorem agunt. Ex eorum manibus erumpunt plumbum, sive nigrum, sive album, æs, *cinnabaris*, argentum vivum, *cobaltum* (*c*) *smyris* (*d*), auripigmentum, *arsenicum* rubrum, tanquam enses totidem in Operarios districti. Attendite, Magnates, & discite quo periculo, quo pretio, manuum vobis famuletur industria: quot vestri luxûs victimæ sint: quot malis, quot doloribus, quot funeribus vestræ conflentur ædes, dùm plumbo & ære muniuntur; dùm pinguntur & inaurantur; dùm marmore, *porphyritâ*, jaspide, vitro, speculis, *crystallis encaustis*que decorantur. Hæc omnia perfici nequeunt, absque recensitorum venenorum usu & tractatione. Hinc (*e*) Vitrarios malum idem, quod Figulos, adoritur. Hinc (*f*) æris, plumbi, stanni (*g*), argenti atque auri fabris eadem impendet lucri pœna. Simili causâ parique modo plectuntur qui *crystallo*, speculis, marmori, gemmis aut cædendis, aut poliendis ope-

(*b*) Veteri consuetudine instituto quo saluberrimæ Academiæ, quæ semper in quæstionibus publicè discutiendis perspicuitatem, simplicitatem, unitatem requisivit. Quem morem ut arctè & religiosè teneremus, nullum remedium, præter venæ-sectionem, *problemate* voluimus exprimi, quamvis de plurimis aliis in hujus opellæ contextu agendum esset.

(*c*) *Arsenici* albi parens lapis: *marcasitam* dicunt.

(*d*) Lapis metallicæ particeps naturæ. *Smyridis* ea species, quâ operarii nostrates utuntur, ferri multum, cupri non nihil continet.

(*e*) Ob frequentem plumbi liquandi, in laminas ducendi, striandi & multifariàm concinnandi necessitatem.

(*f*) Sequenti adumbratione, morem gerimus monito nostri Collegæ popularisque amicissimi, D. *Vieillard*. Scriptis enim his verbis comiter nos compulit: *Ne direz vous rien de ces pauvres habitans de Ville-Dieu?* Scripsit & plura, quæ non commemoramus, ut potè quæ jàm à longo tempore nostra essent. Metallicæ pestis exemplar sit Ærariorum calamitas. Miseriarum, quibus hi conflictantur, adeuntibus *Normanniæ* inferioris, in *Diœcesi Constantiensi*, oppidulum, Gall. *Ville-Dieu-les-Poëles*, *theatrum* patet frequentissimum. Regnant ibi, non quidem errores, & nequitia Ærarii *Alexandrini*, quem è Fidelium cœtu *Paulus* expulit *, sed luctus communis, publicus dolor, squalor universus, habitus corporis macie civicâ torridus. Ibi vultus & capilli æra crinita mentiuntur: ibi vertigo, cæcitas, surditas, omnium sensuum hebetudo, colli, spinæ artuumque distorsiones, totius corporis tremor & imbecillitas juvenem, adolescentem, puerum quemque immaturo senio ità conficiunt, vix ut ulla discernatur ætas. Quid causæ est? Metallica de cœlo ducitur anima. Sedatur stanneo potu sitis. Æreo pane vivitur. Nec mirum. Locum eum incolunt Ærarii mille *Pyracmones*, qui fabricæ veneno jovem, cererem & bacchum indefinenter inficiunt.

* Ad *Thimoth.* Ap. 1 & 2.

Nec mora nec requies...... Fornacibus ignis anhelat......
Fervet opus...... Fluit æs rivis...... stridentia tingunt
*Æra lacu,..... * celeres..... * * validique incudibus ictus*
Auditi referunt gemitum,...... collésque resultant.
Tecta fremunt...... sonitu ingenti..... tremit excita Tellus.

* *Operarii celeres validique ictus* delineatæ incolarum valetudini parùm congruere videntur. Speciem contradictionis arguenti satisfiet.

* * Virg. passim.

Viatores ad Vulcaniam illam insulam accedere sibi videntur,

Quam subter specus & Cyclopum exesa caminis,
Antra Ætnæa tonant. Id. Æn. 8.

Quid plura? Ob strepitum martulorum, Dodonæos lebetas ferientium, quota audita sit hora quærere, convicium est & crimen, martulo ipso in interrogantis caput vibrato, identidem expiandum.

(*g*) Non quidem iis, qui ex argento, vel auro sincero solida opera conficiunt, sed qui hæc metalla aut sordibus purgant, plumbi, vel *stibii* adjectione, aut facta, interventu *hydrargiri*, ductiliora modò fingunt in bracteas, modò in fila ducunt.

A

ram navant (*h*). Nec laborant auſpicatiùs (*i*) Pictores & (*k*) *Encauſtæ.* Querulam nobis indulge lineam, Romæ decus: reverendi Manes, ignoſcite: parce, Tulli. De Operariis parùm tibi conſtas (*l*). At quidquid cogitaveris, aut dixeris; veniam concedas, nec-ne, in *fæce illâ civitatum*, ſpectamus cives, ipsíſque opem, quantùm in nobis erit, civiliter feremus. Et jàm maturandum eſt. *Colicus* nos vocat Figulus, rogat, obteſtatur, implorat. Urget tempus: hoſtis premit: periculum in morâ. In lecto jacet miſer. Non rubet, non ſitit, non ardet, non delirat, non febrit. Pulſus naturali paulò ſtrictior ac rigidior, cæteroquìn à ſano parùm diſcrepat. Lingua non fuſca, non atra, non aſpera, ſed tantùm ſubdura. Inflammationis ſuſpicio nulla eſt. Nec tamen res eſt in tuto. Atrociſſimis tormentis, univerſum abdomen veluti dilaniantibus, excruciatur æger. Timidè, interruptè & laborioſè ſpiritum ducit, ſuſpirat, gemit, clamat, vociferatur, fremit. Alvus adſtrictiſſima, ſpontè nihil, *clyſteribus* ſollicitata, parùm excernit. Urinæ quandoque tenues & citrinæ; ſpiſſæ interdùm & ſimiles rubricæ; non raró, quaſi cohibitæ, ſtillare potiùs quàm fluere videntur. Non ità dolor ventris ambitu circumſcribitur, quin ad pectus & caput aliquandò, ad manus & brachia ſæpè, ad crura pedéſque ſæpiùs, ad femora ut plurimùm excurrat. Nunc membra, tanquàm icta fulmine, cubili affixa hærent; nunc convulſionibus agitata hùc illùc verſantur. Nec ullus, qui levet, ſomnus, nec ulla, quæ ſoletur, quies. Quid tùm? Niſi feratur auxilium, ingraveſcet morbus, altiores aget radices, quibus obfirmatus, omnem ſalutaris Artis armaturam eludet, *paralyſi* tandem & morte finiendus. Ad opus aggredimur. Præſcribimus illicò purgantem *clyſterem*, mox *anodynum.* Secundo die, manè, medicamentum (*a*), quo vehementer & vomitus excitetur, & moveatur

(*h*) Suas enim cotes & ſerras, aliave apta ſectioni & polituræ inſtrumenta contritá ſmyride aſperant. Nec ſilentio prætermitti debet argentum vivum, aut ſtannum, ſpecularibus *cryſtallis*, ad colligendos reflectendoſque luminis radios, ponè ſuperaddendum.

(*i*) Non *Mignartios* hoc nomine intelligimus, non *Rigaudios*, non *Coypellios*, quorum imperante penicillo, telæ parieteſque ſpirant; ſed eos qui ceruſſam, minium, æruginem, *cinnabarim*, lapidem Armenium, lapidem *cyaneum*, vulgò *lazuli*, *arſenicum*, aut flavum, aut rubrum & ſimilia comminuunt, unoque verbo, qui colores terunt.

(*k*) Quibus foſſilibus Pictores utuntur, iiſdem ferè componuntur *encauſta*, ſive clara & pellucida, quæ vitro *criſtalloque* liquentibus interfuſa miſcentur, ſive ſupermicantia, quæ fictilibus incoqui ſolent. Ad hunc locum pertinent criſtæ, monilia, inaures, brachialia, annuli, ſigilla, thecæ, urcei, pyxidiculæ, tota denique illa mulierculârum & amaſiarum, magis ad oſtentationem glorio lamque nugatoriam, quàm ad uſum, aut commoditatem compoſita, ſupellex.

(*l*) In eo Cicero totus eſt, ut ſummis laudibus extollat artium multitudinem, *ſine quibus, inquit, vita omninò nulla eſſe potuiſſet.* Quin & his verbis *Panætium* perſtringit: *commemoratur ab eo* Themiſtocles, Pericles, Cyrus, Ageſilaüs, Alexander, *quos negat ſine adjumentis hominum, tantas res efficere potuiſſe. Utitur, in re non dubiâ, teſtibus non neceſſariis.* De Off. l. 2. Operariis quid eâ objurgatione glorioſius? Eos tamen alibi Eloquentiæ Princeps paulò ſuperbiùs habet. *Opifices omnes in ſordidâ arte verſantur*, &c. Quo loco minimè probandas artes multas enumerat: de Off. l. 1. *Opifices & tabernarios, atque illam omnem fæcem civitatum quid negocii eſt concitare?* Or. pr. Fl.

(*a*) Conflatur ex vitro *ſtibii* minutiſſimè trito, accuratè loto, mox inſolatione ſiccato & cum *ſacchari*, in pulverem tenuiſſimum comminuti, duplâ parte ſociato. Miſtura hæc affusâ guttatim aquâ *Naphæ*, uſque ad farinæ, more piſtorum, aquâ ſubactæ ſpiſſitudinem, irroratur, fingitur in tabellas, paſtilloſve, in uſumque ſervatur: doſ. à ʒ j ad ij. *Mochlicon* appellamus, non quidem nomine proprio & ſingulari, ſed omnibus medicamentis vehementer agentibus communi. Quâ annotatione providemus ne quis exiſtimet hoc remedii genus, tanquàm unicum

alvus : ſerò , *Theriaces* ſemi-*drachmam* ; cum *Opii* grano. Tertio die manè , nihil : ſerò *Theriacen* , ut pridiè. Quarto die , manè , potionem validè purgantem ; ſerò *Theriacen* , ut ſuprà. Quotidiè interim non dulce , non glutinans , ſed ſudatorium potui damus *ptiſanarium*. Tota curatio quatridui eſt. Gaudet, valet, ſurgit Figulus. Sanatus eſt æger ; nunc ſecurè diſſeramus. In tantâ præcipuarum functionum perturbatione, ſpiritûs difficultate, dolorum acerbitate, ventris duritie, alvi, renum, *ureterum*, veſicæ conſtrictione, artuum jactatione, convulſionum ferociâ, nonne, ut invadente febre continuâ, ardente, malignâ, ſimilive acuto morbo, quærendum erat in venarum inciſione laxamentum ? Primo intuitu, ſpecioſam animadverſionem eſſe confitemur. Re tamen perſpectâ penitiùs, vix ambigendi cauſa nobis apparet. Sed ut tàm momentoſæ veritatis inquiſitioni & noſtræ concluſionis probationi methodus ἀναλυτικὴ præluceat , à venæ ſectione abſtinendum eſſe ſtatuimus, ubi curationi tantùm obeſt partium cauſam materiémque morbi continentium mollitudo ac teneritas , quantùm earumdem conſtantiam renixûſque capax firmitudo conducit.

I I.

PROCACES nutricularum & circulatorum linguas quid non cogis , neſcia modi garrulitas , & invida calumniandi prurigo ! Ergóne Medicina tàm prodiga ſanguinis eſt , ut nemini , vel graviter , vel leviter ægrotanti parcat ! Silete , cavillatores. Procul hinc , aniles fabellæ. Scenica faceſſite ludibria. Apage, comica minùs quàm barbara , latinitas Hiſtrionis. Cum in rebus omnibus, tùm maximè in Medicinâ modus eſt. Neque in (*a*) *Chryſippi* , (*a*) aut *Eraſiſtrati* , neque in (*b*) *Botalli* doctrinam juravimus. Sanguinem utilem ſervamus ; educimus noxium. Quandiù is Naturæ conſilio , tùm indole , tùm quantitate conſentaneus eſt , quo minùi , vel mutari poſſit , nihil unquàm molimur Ubi vel nimiâ copiâ , vel inſolenti fervore , ſuis ille tubulis obſtructiones , rupturas , incendia portendit , ejus detractione ſedamus procellam. Ubi craſſis & crudis idem inquinatus eſt advenis : ubi minùs ſolutis , parùm tritis , malè ſubactis viiiatus particulis , quibus vitalis motus in plenioribus vaſculis turbatur , ſegneſcit , impeditur , vitæ conſervationi conſulimus venarum ſectione. Brevi pulſum , nunc ex duro, mollem ; lenem , ex violento ; ex inordinato æquabilem : nunc micantem , ex obſcuro ; ex debili, fortem ; latum , ex anguſto , deprehendimus. Unde tot ac tàm ſubitæ mutationes ? Vel redundantis , vel æſtuantis , vel ſtagnantis humoris egreſſu , vaſorum parietes dilatati contrahuntur , teneréſcunt rigidi , gravati ſublevantur. Omnibus reſtituitur placida mobilitas , debita mollitudo , habitus obſequii capax & actionis. Tunc motus compeſcitur, ferocior ſi fuerit ; ſi languidior , concitatur. Tunc emendatur humor, tumultuoſa componuntur , comminuuntur craſſa , glutinoſa diluuntur , pro-

atque , ut loqui ſolent , *ſpecificum* proponi. Alio utantur , quibus id magis libebit Quodvis proderit vomitorium , ſi ſat validum erit , nec pravâ ullâ qualitate pertimeſcendum. noſtrum exteris , eâ tantùm ratione , anteponimus , quòd , noxiæ indolis quamquam expers eſt , potentiſſimum tamen ſit , ut vox ipſa ſonat : μοχλὸς enim vectis eſt , cujus inſtrumenti vires in *Mechanicis* notæ ſunt. Reliqua , quæ vocamus in uſum , medicamenta non deſcribimus , quippe quæ publici juris facta ſint. *Vid. Allen. Synopſ. Univerſ. Med. Gall. Script. ann.* 1741. *Tom. VII.*

(*a*) Magiſter unus, Diſcipulus alter , à venæ ſectione uterque abhorruit. *Vid. Gal. de ven. ſect. adv. Eraſiſt.*

(*b*) *Leonard. Botallus* , Doct. Med. Ticinenſis , cùm in Galliam ſe conſtituiſſet , Pariſienſes Medicos ægróſque perterruit, ſcalpello , ad ſanguinem fundendum , nunquàm non evaginato.

pelluntur hærentia, impedita evolvuntur, ut facilè fecernantur impura. Et pretiosa illa præcepsque occasio est, quam diligenter captare Medicus debet, ut plerorumque morborum acutorum initio, tempestivè moveat humores. Si enim fugacissimam eam prætermiserit opportunitatem, quâ stomachum atque intestina à crudorum, acescentium, impurorum humorum colluvione liberare fas est, hosti in recessu latitanti commodissimum servavit repositorium ac veluti promptuarium, undè is novum in dies commeatum ducat, viresque, tantummodò infirmatas, reficiat, vix ullo postmodùm artis conamine superandas (*c*). Vel sanguinis fontem, multiplicatis in horas venæ sectionibus, propemodùm exhaurire, vel donec morbi materia perfectè cocta sit, otiari, Medici est, non dicimus imperiti, quemquam enim tàm odioso nomine appellare nolumus, at saltem pusillanimi, & opus, quod suscipere non audet, naturæ viribus parùm cautè committentis. Nec scrupulum injicit ille *Hippocratis Aphorismus* (*d*), quo desidiam suam prætexunt φαρ-

(*c*) De his graviter & egregiè, ut solet, *Sydenh.* præsertim, *hist. const. annor.* 1661, 62, 63 & 64.

(*d*) *Concocta medicamento movere oportet; non cruda, neque in principio, nisi materia turgeat, &c.* Aphor. 22. sect. 1.

Legatur *Hippocrates*, potissimùm *de aff. de morb. l.* 3. *de Diæt. & de vict. rat. in ac. morb.* Vomitum & purgationem ab eo jubeberi, morborum acutorum initio, haud dubium erit. Si quid ergò huicce doctrinæ contrarium allatus *Aphorismus* videtur præ se ferre, id obscuritati potiùs quàm scriptoris menti tribui debet; satiùsque est, aliquam suspicari ambiguitatem, quàm tantum virum insimulare contradictionis.

Premimur limitibus & angustiis ad conclusionem usque. Brevitati studemus. At sermonem hìc paulò fusiorem materiæ momentum gravissimum excusabit. Mirum profectò quantùm Medici, nostrâ præsertim ætate, in explicando illo *Coryphæi* nostri oraculo sudaverint; quàm parùm profecerint, magis mirum. Alii in exponendâ humorum coctione multum operæ temporisque consumpserunt, immò perdiderunt, cùm longis acribúsque suis disputationibus nunquàm obtinuerint ut inter eos constaret quid nomine coctionis intelligendum esset. Alii totos ingenii nervos contenderunt, ut materiæ turgentis, τῦ ὀργασμῦ, significationem invenirent. Sed nec ab his major lux allata est. Præteribimus ὀργασμὸν, ut pote cùm à proposito nostro sit alienus. At liceat quatuor ipsa proferre Doctoris *Coi* verba, in quorum interpretatione, tanquàm in cardine, tota res vertitur. Hæc verba sunt, πέποντα vel πέπονα, i. e. cocta quibus opponuntur ὠμὰ, hoc est cruda, & ἐν ἀρχῇ, in principio.

1°. Non tàm de humoribus, quàm de solidis corporis partibus, intelligenda sunt ὠμὰ. Istud probatur vel uno hoc loco Libri 3. *De vict. rat. in ac m.* Ubi Divinus senex eos vituperat, qui viscerum inflammationes purgatione primùm audent aggredi, non solùm quia *de contentâ parte nihil detrahunt, cùm non cedat, qui crudus est, morbus*; verùm etiam quia *quæ sana sunt, & morbo resistunt, contabefaciunt.* Non dicit *Hippocrates* humorem crudum, sed morbum crudum non cedere: οὐ γὰρ ἐνδιδοῖ ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. Insuper, quænam ea sunt, nisi solida, *quæ morbo resistunt, quæ sana sunt quæ contabescunt?* Hìc igitur nihil aliud cruditas est, quàm nescia flecti rigiditas. 2°. Ad πέπονα quod attinet, ex præcedenti enodatione inferendum est coctionem esse partium earumdem mollitudinem, quâ favente, & solida & fluida facilè moventur. 3°. Denique, his præmissis non arduum est persuadere purgationem *Aphorismo* nostro non prohiberi ἐν ἀρχῇ τῦ νόσυ, in principio morbi, ἐν ἀρχῇ τῆς θεραπείης, in principio curationis. Quasi dixisset *Hippocrates*: in quovis acuto morbo, sivè jam inest, sivè imminet inflammatio, pars affecta nimis, initio, plena est, nimis contenta, nimis rigida, quàm ut medicamento purganti obtemperare possit, nisi priùs fuerit relaxata. Ergò purgatione statim exagitari non debet, sed anteà venæ sectione molliri. Vetat igitur Medicorum Princeps inflammationum aliorúmque morborum acutorum curationem purgatione incipi; eandem purgatione sæpissimè promoveri ac perfici non vetat, postquàm, venâ bis, ter, quaterve sectâ, sic emollita est morbi sedes, ut medicamento facilè, cum successu & sine periculo moveri possit.

μακοφοϐοί. De hoc venerandi ſenis præcepto, multæ quidem & magnæ rixæ doctiſſimos ac celeberrimos inter viros natæ ſunt. Nec eorum quemquam novimus, qui ſenſum conſiliúmque præceptoris probè intellexerit. Jaculati ſunt perplures : qui collineaverit, nemo. Non ipſum excipimus callidiſſimum Collegam noſtrum D. *Andry*. Acceſſit ad nodum, cæteris propiùs, eum non expedivit. Quid tandem jubet, quid prohibet illa lex, agitata in ſcholis, jactata in conſultationibus, commemorata in ſcriptis ? Noſtræ curandorum acutorum morborum methodo non adverſatur : quin contrà, mirum in modum favet, ſi ad Legiſlatoris mentem atque doctrinam explicetur. At verò ad propoſitum noſtrum pertinet præſertim, ut ſive rationum ſuperiùs allatarum pondere ac momento, ſive ipſomet ſanctiſſimè colendi Magiſtri edicto, cum aliis ejuſdem ſententiis collato, conſtet ſolidas corporis partes venæ ſectione relaxari ac molleſcere. Hoc enim ſtabilito ſemel & conceſſo principio, conſequens eſt ut venæ ſectioni minimè indulgeatur, quotiès compertum atque indubitatum eſt obſeſſas morbi materiâ partes difficilè ac tardè poſſe liberari, ſi remiſſæ illæ flexibiléſque ſint; faciliùs autem & promptiùs, ſi firmæ atque intentæ.

III.

DE *colicâ* bilioſâ egerunt non pauci, eam pro *colicâ* Pictorum habitam fuiſſe, quis ſibi in animum induxerit ? Iſtud tamen contigiſſe certum eſt; errorem creavit ſimilitudo (*a*) nominum. Candidè magis quàm doctè ſcripſit Cicero noſter, (*b*) *Fernelius* de *colico* juvene Pictore *Andegavenſi*, qui penicillum non modò extergere digitis, ſed ore etiam exugere ſolebat. Apud citatum *Ramazzini* de Figulis *colicis* (*c*) nihil. Is tamen de aliorum Opificum, metallis utentium, *colicâ* differuit : de causâ quidem ſatis appoſitè, minùs peritè de curatione. Pauciſſimis ergò nos freti ductoribus, vix notam indagamus viam : latiorem eam planiorémque facient, quibus ſecundior faverit Minerva.

Figulina creta nullius criminis inſimulanda eſt. Memorata malorum

(*a*) Fr. Citeſii, Medici *Pictavienſis*, extat opuſculum, *de novo ac populari* colico *dolore bilioſo apud Pictones*. De morbo illo Pictonum aliis ſcriptores paſſim tractaverunt. Nonnullis, ad nominum affinitatem magìs quàm ad rerum diſcrepantiam attendentibus, *colicam* Pictonum & *colicam* Pictorum idem eſſe viſum eſt : undè perperàm nata eſt *colica* bilioſa Pictorum, ſeu *colica* bilioſa Pictonum. Veriſſimillimam hanc originem & gentilitatem reddit ſimilis ortus error à ſimili propinquitate vocum, quibus Gall. *colica* Figuli & *colica Pictavienſis* exprimuntur. Hanc & illam promiſcuè ſumi ſexcenties audivimus : *colique de Potier*, *colique de Poitou*. Res verò tàm diverſas, ludente verborum ſono confundere turpe eſt.

(*b*) *Tract. de luis Vener. curat.* c. 7. Hujus ægroti hiſtoriâ continentur præcipua, quæ notavimus in Figulo noſtro, *ſymptomata*. Sed in remediis eligendis obſervator, ut ipſis ejus verbis utamur, *longè aberat à ſcopo, & totâ, quod aiunt, viâ errabat.* (Clyſteribus enim) *fotibus*, *balneis*, *aliiſque* (lenientium) *remediorum generibus*, *ſed fruſtrà*, *levatio quæſita eſt.* Ad purgantia deinceps ventum eſt : nec proſperiùs. Immò verò, annos tres excarnificatus (æger) *exanguis tandem ac planè tabidus*, *vitam cum morte commutavit.* Poſt interitum, ratiocinatur *Fernelius*, concludítque huic malo, *non tàm purgantibus*, *quàm contrariâ* antidoto *ſuccurrendum* fuiſſe. Crede nobis, *Ferneli*, umbra cariſſima, *antidotus* erat *Mochlicon*, quo ſi uſus eſſes tuus Pictor non fuiſſet mortuus. Ut hìc de purgatione non temerè dicamus, quod *Bocallus* * de venæ ſectione : periit Pictor *Andegavenſis* non quia purgatus, ſed quia ignaviùs purgatus eſt.

(*c*) Aliquid tantùm de *paralyticis* : forsàn quia, ut ipſe indigitat, ægros viderat ſeriùs; *colicâ* jàm vetuſtiori &, propter diuturnitatem, ut fieri ſolet, in *paralyſin*, mutatâ.

* *Non enim morbus, pro cujus curatione requirebatur detractio librarum 4. ſanguinis, in quo una tantùm detrahitur, ſi hominem interficiat, ideò interficit, quia ſanguis eſt miſſus, ſed quia non juſto modo miſſus eſt, &c.* Tract. de curat. per venæ ſect. c. 7.

cohors ortum ducit à plumbo, ærugine, lapide (*d*) calaminari, auripigmento aliifque fimilibus quæ fictilibus incoqui folent. Quâ ratione, quo artificio id operis perficiatur, inquirendi nec locus eft, nec tempus. Similis enim inveftigatio nobis incumberet operum, quorum effectoribus metalla terenda, radenda, liquanda, purganda, mifcenda, infundenda, incoquenda, aut alio quovis modo contrectanda funt. In immenfum illum differendi campum excurrere librum componenti fas eft, non quæftionem academicam proponenti. Noftrum iftud fcribendi genus fuis finibus, exiguis fanè, continetur. Non licet extrà hos cancellos egredi, quos nobis difciplina ufu confirmata, circumdedit. (*e*) Satis eft hîc ftatuere metalla vix impunè tractari. Ab iis avolant particulæ, quarum natura tenuitate afperatur, nedùm manfuefcat. Partim eæ cum animâ ducuntur fpiritu, partim cum alimentis deglutiuntur. Nec, fi quis ad corporis interiora tertiam iis viam affignaverit, nempè meatus cutis, inficiàs ibimus. Quæ per afperam arteriam afflantur, per folliculorum, in pulmonibus confpicuorum, fpiramenta, in fanguinis alveum tranfmiffæ, cum eo liquore volvuntur, ejúfque percurrunt *Mæandros*, donec eò ventum fit, ubi propter motûs inertiam, morentur atque fubfidant. In medio inteftino, Medicis *mefenterio*, quàm apta, quàm commoda illæ nancifcantur hofpitia, intelligent qui ad hujus vifceris texturam attenderint. Glandularum, nervorum, variorum eorúmque anguftiffimorum & mirè implexorum ductuum, *lympham*, *chylum*, fanguinem ferentium, congeries eft, adipe affluens & folo molliffimarum membranarum præfidio munita. Quid ad alligandas & retinendas metalli minutias magis idoneum fingi aut excogitari poffit? In opportunum idem diverforium, expeditiori curfu, itinere breviori, longè majori numero conveniunt quæ cum cibo potúque demiffæ funt. Appellunt enim ad hiantia vaforum lacteorum orificia. His excepta feruntur in *labyrinthum*, ubi cum fodalibus irretitæ, nervorum exiliffimorum fafciculis credibiliter adhærent. Atque hæc præcipua eft morbi fedes. Præcipuam dicimus duplici nomine. Ac primò fola non eft. Etenìm dûm *atomi* metallicæ in ventriculo, inteftino, pulmonum veficulis vaforúmque omnium anfractibus verfantur, earum procul dubio permultæ obviis paffim applicantur nervorum loculamentis, in quibus nidulantur & confiftunt, ufque dùm fuis è latibulis adventitio ftimulo deturbentur. Secundò, morbi fedem hanc præcipuam nuncupamus, quòd ea, propter defcriptam modò fabricam, majorem metallicorum corpufculorum copiam, quàm alia corporis pars quælibet, probabiliter contineat. Ex quibus fequitur in eo morbo univerfas quandoque corporis partes, non tantùm ob nervorum concentum quemdam *fympathicè*, ut loquuntur, fed proprio quoquè fenfu condolefcere. Affignatis morbi fede & materiâ, hujus *tyrannis* breviter exponenda eft. Quid tùm? Nervi onere importuno gravantur,

(*d*) Vulgò *calamine*, *calmine*. Ex eo lapide loto & exufto educitur cuprum, cujus paleas, aut fquamulas operum fuorum tectoriis Figuli mifcent.

(*e*) Cæterùm ab eâ conquifitione nos eximit prelo nunc fubditum *Lexicon*, cui titulus eft: *Encyclopédie univerfelle*, in quo omnium inftrumentorum fabrica & ufus, omne denique artificium articulatim & accuratè defcribetur. Opus fanè, vel ob folam Inftituti pulchritudinem & excellentiam, illuftriffimis dignum Auctoribus, Galliæ honorificum, utiliffimum Reipublicæ, Artificibus commodiffimum, ftudiofis literatifque pergratum, æri infculpendum & auro, æternis *Mnemofynes* aris confecrandum.

durioribus, rigidioribus, acutioribus angulis & cuſpidibus lancinantur. Hinc dolores atrociſſimi; *arteriarum*, venarum, alvi, renum, *ureterum*, veſicæ aliorúmque viſcerum conſtrictio: hinc laborioſa, ſuſpirioſa, inordinata reſpiratio, functionum perverſitas, artuum convulſiones: hinc denique ſignorum enumeratorum caterva. Salutis ergò nulla ſpes, niſi refixa ſpicula fuerint & foràs amandata. Utrumque præſtitimus, vomitûs præſertim & purgationis vehementiâ. In hac duplici armaturâ totius negotii caput. Quod reliquum eſt auxiliaria exiſtimetur acceſſio. Cur verò tàm facilè, tam citò ægrum noſtrum ad ſanitatem reduximus? Quia partes liberandas non mollivimus. Quantùm noſtris conatibus favit earum plenitudo & ſoliditas, tantùm earumdem inanitio & mollitudo nocuiſſet.

I V.

QUI metalla aut liquoribus, Corpus Humanum irrigantibus, diſſolvere, aut delicatarum, quibus illud conſtat, fibrarum percuſſionibus commolere meditatur, *naviget anticyram*. Hîc non habuimus humorem diluendum, non ſordes comminendas, non ſubigendum craſſamen: ſed revellendos mille veluti cuneos, flecti indociles. Quò altiores ii fodiſſent ſcrobiculos, eò tardiùs ac difficiliùs haud dubiè fuiſſent retracti. Clariſſimam hæc aſſertio lucem affert obſervationi, quam uſu & exercitatione comprobatam proferimus; nimirùm longè operoſiorem eſſe tùm Figuli, tùm Metallarii cujuſlibet *colici* curationem, ubi procraſtinata Medicina fuerit. Non expers diſcriminis otium eſt. Adverſis viribus pax & induciæ favent. Quod cùm de omnibus ferè morbis non immeritò dicatur, tùm de hoſte hîc profligando, ſingularem ob rationem, & certò affirmari, & perſpicuè intelligi poteſt. Videlicet metallicis corpuſculis ineſt, pro exiguitate, pondus ingens. Hæc ſuâ gravitate fibrillis vim inferunt eò majorem, quò diutiùs iis incumbunt. Suis ergò ſedibus, lapſu temporis, vehementiùs affiguntur. Jam verò conſiderandus eſt motus indefinens fibrarum vicinarum, quarum ictibus, tanquàm ferientibus undique malleis, adacti cuneoli, ſuas ita diſtendunt producúntque vaginulas, ut metus ſit ne his tandem includantur penitúſque recondantur. Molliendo, quid Medicus proficeret, ſive in illo infelici & calamitoſo rerum ſtatu, ſive antequàm præposterè aut venæ ſectione, aut alio quovis relaxandi modo proluſum ſit. Quantùm ad inferendos promovendoſque cuneos conferat ſindendi corporis mollities & raritas, nemini compertum non eſt. Laxato contextu fibrarum, hæ cuneorum ponderi & progreſſui minùs obſtabunt flexibiliores offerent hiatuum rimarúmque margines, quibus diductis atque diſtentis, hoſpites infenſiſſimi ampliora ſibi & penitiùs abſtruſa domicilia comparabunt. Harum cellularum, cuilibet impulſui, ob parietum leniorem, obſequentium, facilis introitus. *Sed revocare gradum.... hoc opus, hic labor eſt.*

Neque idcircò ſolùm timenda eſt mollitia, quòd commodiora & ſecretiora latibula materiæ morbi aperiat. Ejuſdem altera, nec levior, noxa eſt. Quantùm *atomorum* metallicarum indulget ingreſſui, tantùm earumdem regreſſui obſiſtit: non ſolùm quòd, ut jam monitum eſt, quò profundiùs intruſi ſunt aculei, eò majori ad eos refigendos, molimine ſit opus; verùm etiàm quia quantùm mollitudine adjicitur mali viribus, tantùm ipsâ primarii remedii efficaciæ detrahitur. Etenim quâ ratione metal-

lica ramenta, quæ in noſtri Figuli corpore hæſerant, purgatio ac potiſſimùm vomitus abegit? Partes iis onuſtas feriendo, commovendo, concutiendo atque ad ſui liberationem excitando. Se autem non expediverunt fibræ, percuſſiones patiendo, ſed percuſſionibus renitendo, & quâ percutiebantur, eâdem vi reſiliendo. Neutrum porrò à mollitis remiſsiſque fibris tàm commodè obtinuiſſemus. Flaccida enim corpora minùs ad renitendum reſiliendúmque habilia ſunt. Indè eſt quòd exploſi tormentis globi ligna facilè, vix culcitas plumeas laneáſve perforent. Reſpectu habito ad percuſſionem & repercuſſionem, contentos inter & incontentos funes quid ſit diſcriminis nôrunt Fidicines & Funambuli. Docet & pila incidens in reticulum, quo retorqueri debet. Sed luculentiori comparatione omnem diſcutiamus caliginem. Cogitemus quomodò pulvis excutiatur ex laneo panno. Hic ſi liberè ac ſolutè ita ſuſpenſus eſt, ut ſinus ejus undantes hùc illùc flecti poſſint, bacillis fruſtrà feries, vix quidquam exiliet. Pannus expandatur fibuliſque, aut manibus, contineatur oppoſitis: talitrum inflige: continuò pulvis multus erumpet, ſpecie referens nubeculas, aut fumi volumina. Undè tanta diſcrepantia, niſi à reſiſtendi ac repercutiendi virtute, quæ in primo caſu, debilior, in ſecundo, vividior eſt? Ubi ſingula panni fila quatiuntur, ſi lenta ſunt ac remiſſa, virgis obtemperant, minimè reſiliunt, ſordes proindè retinent; ſi rigida, reſiſtunt, reverberant, eò redeunt acriter, undè fuerunt dimota, ſeſéque reſtituendo, ſuſceptas pulveris *atomos* exagitant, vibrant, extrudunt. Simili prorsùs modo à vellicatis atque irritatis fibris metallicus pulvis excuti debet. Earum ergò quàm adverſa, quàm pernicioſa mollities, quàm fauſta, quàm fortunata firmitas, intelligere promptum eſt.

Cæterum in adhibendâ medicinâ cunctationem & venæ ſectionem, quantumvis inimicam, non ita culpemus, ut nullum aliud agnoſcamus impedimentum. Dubium non eſt quin veniant in noxæ partem crebra & ingentia pocula venenorum, quibus *colici* noſtri Opifices paſſim ingurgitari ſolent. Venena meritò vocitamus malvaceas illas, *amygdalinas*, lineas, lacteas, oleoſas, aliáſque id genus potiones, quæ, temerariâ leniendi ſpe, propinantur, ſolido quandoque menſe. Procul iſtud funeſtum non minùs, quàm inſanabile *cacoethes* (*a*).

(*a*) Si quid indè fugaciſſimi levaminis identidem accedit, id fortaſsè vitæ periculo, dolorum diuturnitate certò redimendum eſt. Nam prædulces, craſſæ & pingues ejuſmodi ſorbitiones non modò corporis funiculos omnes demulcent, emolliunt, retendunt; ſed unguinoſum etiam fœtis metallico pulvere fibrillis tectorium inducunt, quo ille, tanquàm propugnaculo vix penetrabili, circumſeptus, ictuum ac ſuccuſſuum vehementiam eò uſquè fallit ac fruſtratur, dùm repetitis verberibus diſcuſſum fuerit exturbatúmque munimentum. Ad tantum præcavendum infortunium, nihil magìs appoſitum videtur fuiſſe quàm potum eum, toto curationis curriculo, præſcribere, qui aptus eſſet & comparatus, non ad illinenda, ſed ſtimulanda, non ad ungenda ſed percellenda metalli receptacula, ſicque ad disjiciendum infeſtum onus, cum *Mochlicorum* virtute utcumque conſpiraret. Jam, ut nihil, noſtrâ negligentiâ, deſit, quod, ſive ad conciliandam noſtris obſervationibus auctoritatem & fidem poſſit aliquâ ratione conferre, plurima hoc loco notanda ſunt.

Per annos vigenti tres in *Charitatis Noſocomium*, non tàm ægrotum frequentiâ, quàm vigilantiſſimâ cuſtodiâ, nec non accuratiſſimâ remediorum adminiſtratione prædicabile, delatos vidimus *colicos* Metallarios circiter 1200. Qui mortui ſunt, *hydropici* nonnulli, *paralytici* omnes, vix duas *decadas* ſuperant. Sanatos in quatuor claſſes partimur. Primâ continentur qui & venæ ſectio-

V.

UNUM hìc ingenuè fatebimur, quod nobis an vitio tribuendum ſit, an laudi, ſtatuent penès quos noſtræ cauſæ judicium fuerit. Famæ conſulere honeſtum eſt; honeſtius ſervire veritati. Hujus nunquam violandus amor, quamvis aliquid afferat moleſtiæ. Veritas, etiamſi jucunda non eſt, tamen grata eſſe debet. Ut noſtrum ſanaremus Figulum, antequàm diſcurreremus, id præſertim nos movit, quòd eundem in ejus pertractando morbo ſervare voluerimus ordinem, quem tenuimus in eo cognoſcendo. Non medendi normam nobis indicavit explorata morbi natura; ſed nos remediorum effectus ad cognitionem morbi perduxit. Priùs didicimus quibus ille armis expugnaretur, quàm quibus ſæviret. Priùs novimus eum foveri venæ ſectione, *Mochlicis* vinci, quàm quarè foveretur illâ, his contrà vinceretur. Expoſitam curandi methodum non arte duce quæſivimus, non prælucente doctrinâ elegimus, non acie ingenii perſpeximus, non accuratâ & meditatâ commentatione invenimus, ſed exemplo & imitatione comparavimus (*a*). Magiſtra nobis fuit experientia. Hæc docuit nos, ut ſtrenuè & alacriter adhibere *Mochlica*, ſic venæ ſectionem conſtanter funditúſque repudiare. Sincerè declarabimus quod unicè noſtrum eſt. Cùm malum quotidiè & *Mochlicis*, tanquàm divinitùs (*b*) extirpari, nem & potiones oleo, vel lacti affines, vulgò *emulſiones*, experti fuerant. Secundâ, qui alterutro ſolùm uſi fuerant Medicinæ genere. Tertiâ, qui neutro, ſed tantùm cunctatione peccaverant. Quartâ, demùm, qui, nullâ interpoſitâ morâ nullóque domi priùs adhibito remedio, ad noſtram medendi normam confugerant. Hac ultimâ claſſe comprehenſos omnium proſperrimè: tertiâ, paulò tardiùs: ſecundâ, multò ægriùs: primâ denique, omnium difficillimè convaluiſſe aſſeveramus. Id autem diſcriminis in ſecundâ claſſe animadvertendum eſt, quòd ægri citiùs liberarentur, qui ſolas potiones periclitati fuerant, quàm qui ſolam venæ-ſectionem. Quæ diſtinctio non ad veteratoriam accurationem, ſed ad ſedulitatis purum candidúmque ſtudium comparata eſt. Attamen ponderare oportet anni tempeſtatem, ægrotantis victum, ætatem, habitum aliáque adjuncta, quæ huic morbo cum cæteris communia ſunt. Singulariter verò conſiderari debent mali veſtigia, leviùs, aut altiùs impreſſa, prout illud ſæpiùs, rariúſve recruduerit. Perpendenda etiam eſt materiæ metallicæ natura. Marmorarii, Gemmarii & Aurifices remiſſiùs ægrotant, quàm vitrarii & plumbarii: hi leniùs, quam Ærarii: mitiùs hi, quam Figuli, Pictores & *Encauſtæ*: omnium ſæviſſimè & periculoſiſſimè infelices ii ſutorum miniſtri *, qui calceorum talis auripigmentum inducunt, ut eos flavo inficiant colore. Ex his unicum tertio *colicum*, Pictorem ſexto, plumbarium undecimo, peremptum vidimus. Hæ verò ſimiléſque varietates ad rei caput non pertinent. Hodierno ſatisfecimus officio, dùm noſtrâ obſervatione, gradatim expoſitâ, indicetur quid & quantùm incommodi ſingula inferant impedimenta, quibus colicorum noſtrorum ſanatio tardari ſolet: conſtétque proportio & comparatio, quam vomitoria, purgantia & reliqua remedia iterùm, tertiò, quartò & ſæpiùs adhibendi neceſſitas, denique ſpatium & ærumnæ curationis habent ad potionum oleoſarum copiam, numerum venæ ſectionum, cunctationis diuturnitatem: quas omnes differentias & conſtanter & manifeſtè comperimus.

* Tùm iis, cùm aliis quibuſdam *colicis*, quorum dolores potiſſimùm ab *arſenico* videbuntur proficiſci, oleoſa ſaltè primo die, concedere præpoſterum non erit, ne venenum, antequàm opugnetur, nidulorum ſuorum fibras acriori morſu rodat. Sed quantocyùs licebit, ab iis illecebris, ad vim expreſſionémque veniatur.

(*a*) Antequàm in memorato *Noſocomio* Medicinam ipſi fecerimus, per ſeptem annos, aſſiduitate nunquàm interruptâ, in eodem ægrorum hoſpicio, Magiſtrum Ducémque ſecuti ſumus illuſtriſſimum noſtrum D. Burette; cujus nomen ſumma laus eſt; cujus fama in Pariſienſem ſcholam tantum gloriæ contulit; cujus denique doctrinam, eruditionem, virtutem, amicitiam, quamdiù ſupereſſe dabitur, non minùs pectore, quàm memoriâ tenebimus. Ab ejus exemplo noſtram curandorum Metallariorum duximus normam, quam & ab ipſe alio acceperat.

(*b*) *Colici* Pictoris, primo vomitu, ſurditatem ſubitò ſanatam vidimus. Idem teſtatur de cæcitate Cl. Collega noſter D. *Le Hoc*, cujus & in medendo peritiam, & in obſervando ſagacitatem novimus.

& venæ ſectione pertinaciorem fieri, ſucceſſu nunquàm diſpari, videremus; eventûs utriuſque cauſas, meditando inveſtigavimus. Bonâ fide ſubjecimus oculis quod à nobis excogitatum eſt. Si quid noverunt alii rectius, candidi impertiant; ſi non, his utantur nobiſcum.

At inquiunt, neglecto morbo ſupervenit inflammatio. Tunc temporis, nonne à detractione ſanguinis ordiendum eſt? Reſpondemus id nunquàm contingere, niſi ob nimiam remediorum procraſtinationem; eóque in rerum ſtatu, de inflammatione quæſtionem eſſe, hìc de *colicâ*, quæ, ſuâ naturâ, inflammationis expers eſt (*c*). Errorem interim abjiciat, qui ſomnifero, ſingulis diebus exhibito, relaxari corporis fibras autumaverit. Has illud intendit, nedùm remittat. Novos ibi præſertim ſtimulos à ſociâ *Theriace* mutuatur. Injectum primo die *clyſterem* oleoſum arguere cavillantis erit, non diſputantis (*d*). Vaſorum lacerationes atque rupturas, à vehementi, quam infert vomitio, totius corporis concuſſione pertimeſcendas (*e*) objicere, Medici eſt non experti, ſed *ſyſtematum* arguſtias erroriſque nebulam pro veritatis lumine, tanquàm nubem pro junone, capientis. Nec magnoperè nos urgebunt qui metallicas *atomos*, à ſuis ſedibus primùm dimotas, aliis probabiliùs rimulis excipi ac detineri, quàm foràs ejici dicent. Quandiù enim vomitio, purgatio, ſudatio, tandiù concuſſio perſeverat. Nulla datur quies. Excuſſus ſemel pulvis ſubſilientibus undique funiculis propellitur & expreſſi è mille fontibus humoris curſu rapitur, uſque dùm per os, vel per anum, vel per urinæ, aut cutis meatus excernatur. Sic fortaſsè inſtabunt acriùs: medium inteſtinum molliſſimum eſt. Ergò vel præcipua non eſt morbi ſedes, vel tàm citò ſanari non poteſt æger, vel curationi tantoperè non obeſt mollitudo. Verùm non ideò præcipuam diximus morbi ſedem, quòd ab eâ, velut ab arce munitiſſima, longè difficiliús, quàm ab aliis pleriſque receſſibus, detrudatur hoſtis. Non ſemper eò pertinacior morbus eſt, quò major metallicarum particularum, in corpore hærentium, portio, *meſenterii* nervulis inſederit. Molle quidem iſtud eſt; ſed cum inteſtinis connectitur, ſepto tranſverſo muſculiſque abdominis proximè ſubjacet, eorum ictibus verberatur potentiùs; adeóque fabricæ vitium poſitu & vicinitate aliquatenùs compenſatur (*f*). Hac unicâ enodatione, tanquàm *Ajacis*

(*c*) In *Aſcite* confirmato, ſi vel ex naribus, vel ex ore multus erumpat ſanguis, de ſecandâ venâ, ſi minùs ad depellendum morbum, ſaltem ad vitam prorogandam, quis dubitaverit? An idcircò *Aſciti* venæ ſectio?

(*d*) Ad morbi ſedem vix quidquam hujuſce leniminis pervenire potuiſſe neminem latet. Exiguam tamen, quæ adhibita eſt, olei copiam vini generoſi æquâ parte acui & aſperari voluimus: adeò ſuſpectum nobis oleum eſt.

(*e*) Ex 300 & ampliùs metallariis, quos, intactâ venâ, curavimus, nullum vidimus, qui pependerit fiduciæ noſtræ pœnas. Et profectò quidnì experientiam ratiocinio illuſtraremus? An baliſtis, arietibus aliiſque tormentis armatum *Mochlicum* eſt? An vomitio pugiones, aut gladios; an tela, aut haſtas; an clavas, aut ſecures teneris partibus infligit? Minimè. Sed ita commovet, ut muſculi muſculis, vaſa vaſis, fibræ fibris, nervi nervis, pro ſingulorum potentiâ & mollitudine, agitentur, premantur, quatiantur. Concidunt ergo monſtra illa, quæ *Chimærifera* imaginatio peperit, quæque nutrivit, exornavit, amplificavit effuſa menſurandi, computandi, exagerandi libido.

(*f*) Non negamus tamen quoſdam metallarios tàm maturè ſanari, ut ſæpè nobis aliqua fuerit ſuſpicio materiam morbi non ſemper in Dædaleos *Meſenterii* flexus, aliáſve corporis latebras ſerpere, ſed ſtomacho atque inteſtinis omnem quandoque contineri. Nihilominùs allatis rationibus adjuncta ſectio cadaverum in eo morbo meſenterium graviter affici docet. Pauculorum

clypeo, triplex arguentis telum retunditur. Jam verò *mesenterium*, quantumvis naturâ molle, venæ sectione tamen, non secùs ac cæteras corporis partes, deintegrò molliri ex dictis liquidò constat. Denique ab eâ mollitie tanta incommoda impendere probavimus, quantum utilitatis à constantiâ, soliditate, firmitate sperandum est.

enim, quorum extinctorum & post mortem sectorum exta consuluimus, *Mesenterium* ostructionibus, tuberculis, ulcusculis fœdatum semper observatum est. Nobis adversari videtur citata historia Pictoris *Andegavensis*, in cujus dissecto cadavere sanum integrumque repertum est *Mesenterium*. Quomodò hæc observatio cum nostris conciliari possit quærenti declarabitur.

Non ergò Colicis *Figulis venæ sectio.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes - Renatus SIGAULT.

M. Maria - Zorobabel MUNIER, Regis in Coloniis Orientalibus nuper Medicus, domûs Regiæ Invalidorum Ducum & Militum Medicus à Rege designatus.

M. Jacobus-Ludovicus ALLEAUME, Facultatis ex-Decanus & Academiæ Censor, (servatus Senatûs Consulto) Militarium nosocomiorum ad Regis exercitum, nec-non in Insulis Americanis nuper Medicus Regis.

M. Henricus-Alexander TESSIER, Clericus, è Regiâ Societate Medicâ Parisiensi pro Epidemiis institutâ.

M. Deodatus JEANROY, è Régiâ Societate Medicâ Parisiensi pro Epidemiis institutâ; Bibliothecæ Facultatis Prefectus designatus.

M. Claudius - Franciscus GRANDCLAS, Eques, Stanislai primi Poloniarum Regis, olim Consiliarius Medicus exercitûum à Consiliis Medicis.

M. Augustinus THOURET, è Regiâ Societate Medicâ Parisiensi pro Epidemiis institutâ.

M. Claudius-Franciscus DU CHANOY.

M. Joannes-Franciscus-Clemens MORAND, Eques, Regiâ Scientiarum Academiâ Pensionarius ordinarius, in Regiâ Invalidorum domo Coadjutor Medici, à Rege iterum renunciatus.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS-NICOLAUS SIMONNET, Parisinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus Medicus, in Senatu Patronus. A, R. S. H. 1777.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1777.